

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Hamar, 07.06.2012

Deres ref:

Vår ref: Sak. nr. 12/4564 - 2 Ark C60 &13
Saksbeh. Karianne Aam Tlf.

Endringer i lov om folkebibliotek - høring

Hedmark fylkeskommune viser til høringsbrev av 8.3.2012 vedrørende endringer i lov om folkebibliotek.

Fylkessjef for Kultur, bibliotek og kompetanse vil melde at høringsuttalelsen ikke er politisk behandlet i Fylkesråd før den er sendt til Kunnskapsdepartementet. Den politiske behandlingen vil skje 12. juni 2012, og høringsuttalelsen sendes derfor med forbehold om politikernes godkjenning. Fylkesrådets vedtak vil bli ettersendt til departementet så snart det foreligger.

Vi ønsker å gi en generell uttalelse om forslaget og deretter vil vi kommentere Kapittel II om kommunale folkebibliotek, §5 og Kapittel III om fylkeskommunens bibliotekoppgaver spesielt.

Generelt

Hedmark fylkeskommune merker seg at departementet mener at samarbeidet mellom UH-sektoren (Universitets- og høyskolesektoren) og folkebiblioteksektoren er godt og at digitale innlån vil kunne organiseres gjennom et samarbeid mellom Nasjonalbiblioteket (NB) og CRISTin (Current Research Information System In Norway). I tillegg viser departementet til økende bruk av Open Access, hvor vitenskapelige publikasjoner gjøres fritt tilgjengelig på nett.

Å nedfelle et slikt samarbeid i loven, ser heller ikke vi som nødvendig. Men vi ønsker allikevel å påpeke et behov for *forpliktende* samarbeid mellom sektorene. Et villet samarbeid mellom NB og CRISTIN er ikke et pålagt samarbeid. Det mener vi det bør bli, for på den måten å sikre brukerne tilgang til lisensierte ressurser uavhengig av hva slags bibliotek de oppsøker.

Fylkesdirektøren

BESØK: Parkgata 64, Hamar POST: Pb. 4404, Bedriftssenteret, 2325 HAMAR
TELEFON: 62 54 40 00 E-POST: postmottak@hedmark.org ORG.NR: 942 116 217

www.hedmark.org

Bibliotekenes formidlingsoppgaver og rollen som møteplass og kulturarena har blitt synliggjort i formålsparagrafen. Dette er en viktig endring, som følger opp Bibliotekmeldingen.

Kapittel II. Kommunale folkebibliotek. §5

Departementet ønsker å høre to ulike forslag i forhold til biblioteksjef i kommunene. Vi ønsker å trekke fram noen vurderinger gjort i Bibliotekmeldingen og av departementet. God bibliotekfaglig kompetanse har noe å si for hva slags bibliotek- og bibliotek tjenester kommunene tilbyr sine innbyggere. Dispensasjonsordningen som eksisterer har ført til at flere kommuner har tilsatt fagutdannet biblioteksjef. Samtidig viser det seg at en del kommuner ofte har søkt dispensasjon over mange år. De 122 kommunene som ikke har fagutdannet biblioteksjef har alle mindre enn 5000 innbyggere.

I Hedmark er det en kommune som per i dag ikke har fagutdannet biblioteksjef.

Fylkeskommunen ser det som positivt at de fleste kommuner i Hedmark har bibliotekfaglig kompetanse forankret i ledelsen av folkebibliotekene.

Vi anser at *Alternativ 1*, hvor kompetansekravet beholdes og dispensasjonsordningen fjernes, for det forslaget som best ivaretar bibliotekene og deres utvikling. Alternativet må fortsatt ha støtte i forskrift om personale i folkebibliotek av 5.januar 1987, hvor §2 definerer hva som kvalifiserer som fagutdanning. Vi forutsetter en oppdatering av kompetansekravet, slik Departementet skisserer. Det er også særs viktig å legge til rette for interkommunalt samarbeid om drift av folkebibliotek, der dette kan være en løsning.

Kapittel III. Fylkeskommunens bibliotekoppgaver

Organisering av bibliotekfaglige oppgaver på fylkeskommunalt nivå

Departementet viser til Bibliotekmeldingen hvor det tas til orde for å styrke fylkeskommunens rolle som utviklingsaktør, også på bibliotekfeltet. Fylkesbiblioteket kan i så måte opphøre i sin opprinnelige form der det er hensiktsmessig. Hvilke oppgaver som skal ivaretas på regionalt plan må spesifiseres.

Departementet påpeker at fylkesbibliotek tjenestene i Norge er organisert svært forskjellig. Dette sier også utredningen om fylkesbibliotekene, som ble utført av Statens Bibliotektilsyn i 2002. Utredningen peker på at ulikheter kan "skyldes at de utgjør et lite ansvarsområde innenfor det fylkeskommunale forvaltningssystemet, og derved i stor grad har vært prisgitt strukturelle og organisatoriske endringer som de større og mer politisk interessante sektorene har iverksatt¹."

I Hedmark er fylkesbiblioteket fra september 2011 organisert sammen med enheten Kultur, bibliotek og kompetanse ved sentraladministrasjonen i fylkeskommunen. Dette er en organisatorisk oppfølging av blant annet Bibliotekmeldingen. Fylkesbiblioteket har ingen samling, men ansvaret for en felles bibliotektransportordning i fylket.

¹ [Et nytt løft: Fylkesbiblioteket - revitalisert, ikke utrangert!: En utredning om fylkesbibliotekets rolle i framtida](#) (2002). Statens bibliotektilsyn : Oslo

Hedmark fylkeskommune er positive til at lovens §6 endres, slik at krav til hvilke oppgaver som skal løses på fylkeskommunalt plan spesifiseres, mens krav om fylkeskommunal organisering fjernes.

Departementet foreslår videre at fylkeskommunen skal ha et fortsatt krav om bibliotekfaglig kompetanse på ledernivå. Det spesifiseres ikke på hvilket ledernivå den bibliotekfaglige kompetansen plasseres. Hedmark fylkeskommune imøtekommer denne endringen, men mener at formuleringen åpner for at det i fylkeskommunene også framover vil være mange ulike løsninger på hvordan de bibliotekfaglige oppgavene løses innen organisasjonene. Det medfører at Departementet og NB også i framtida må ha god kjennskap til de ulike løsninger og modeller. Med en slik kjennskap kan det nasjonale plan være en støtte og pådriver for gode, sterke og kompetente regionale utviklingsaktører.

Bibliotek i videregående opplæring

I dagens lov er det spesifisert at det skal være et organisert samarbeid mellom fylkesbiblioteket og fylkeskommunens skoleledelse. Dette er nå foreslått fjernet med begrunnelse i at det bør være unødvendig å pålegge to enheter innenfor samme organisasjon å samarbeide. Hedmark fylkeskommune sier seg enig i at det ikke er nødvendig med en formell avtale mellom to parter innenfor samme organisasjon. Hedmark fylkeskommune har imidlertid en bemerkning til endringen. Bibliotekene i videregående opplæring i Hedmark er svært ulike av størrelse og bemanning. Fylkeskommunens ansvar usynliggjøres i Departementets forslag. Bibliotek i videregående opplæring er og skal være en organisatorisk del av skolen og dens læringsmiljø, men fylkeskommunens bibliotekfaglige ansvar i forhold til utvikling og kompetansemuligheter bør fortsatt være uttalt i loven. Vi foreslår derfor følgende tillegg (angitt i kursiv) i forslag til ny lov §6:

Generelt

Fylkeskommunen skal ivareta regionale bibliotekoppgaver og regional bibliotekutvikling, herunder gi råd til lokale myndigheter, yte bibliotekfaglig veiledning og assistanse, og arrangere møter og kurs om bibliotekspørsmål. Fylkeskommunen har ansvar for disse oppgavene overfor folkebibliotek og bibliotek i videregående opplæring.

Fylkeskommunen kan opprette avtaler om felles bibliotekdrift og lånesamarbeid med en eller flere kommuner.

Med vennlig hilsen

Randi Langøigjelten
fylkessjef
Kultur, bibliotek og kompetanse

Karianne A. Aam
seniorrådgiver

HEDMARK
FYLKESKOMMUNE

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Kopi til: